

Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle maakuntauudistukseksi ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisuudistukseksi sekä niihin liittyviksi laeiksi ja lausunto sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamista koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta

146/00.01.00/2016

KV 07.11.2016 § 55

Lisätiedot:

kaupunginjohtaja Christoffer Masar, puh. 09 5056 237
sosiaali- ja terveysjohtaja Ulla Tikkanen, puh. 09 5056 246
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta ja siihen liittyvää maakuntahallinnon perustamista valmistellaan sosiaali- ja terveysministeriön ja valtionvarainministeriön yhteisessä hankkeessa. Sosiaali- ja terveysministeriö sekä valtiovarainministeriö ovat pyytäneet 9.11.2016 klo 16.15 mennessä muun muassa kuntien lausunnot luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää samanaikaisesti mm. kuntien lausuntoa sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamista koskevasta hallituksen esityksestä. Molemmat lausunnot käsitellään tässä samassa asiassa.

Hallitusohjelman sekä hallituksen 20.10.2015, 7.11.2015 ja 5.4.2016 tekemien linjausten mukaan Suomessa toteutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus ja maakuntauudistus. Suomeen kaavaillaan 18 maakunnan perustamista siten, että maakuntavaltuustot valitaan suorilla vaaleilla. Vuoden 2019 alusta alkaen maakunnat järjestäisivät kaikki alueensa sosiaali- ja terveyspalvelut eli maakunnilla olisi vastuu siitä, että väestö saa lain mukaiset sosiaali- ja terveyspalvelut. Maakunnille koottaisiin sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi myös muita tehtäviä: työ- ja elinkeinopalvelut sekä aluekehittäminen, ympäristöterveydenhuolto, liikennejärjestelmäsuunnittelu, maaseudun kehittäminen ja pelastustoimi. Valtio rahoittaisi maakuntien toiminnan, eli jatkossa kunnilla ei olisi enää vastuuta sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä tai rahoituksesta.

Lausuntopyynnön kohteena olevalla hallituksen esityksellä maakuntauudistukseksi ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisuudistukseksi on tarkoitus muun muassa perustaa uudet maakunnat sekä säätää maakuntien hallinnosta ja taloudesta, siirtää järjestämisvastuu sosiaali- ja terveyspalveluista kunnilta maakunnille, säätää maakuntien saamasta rahoituksesta, rahoituksen keräämisen veroperusteista, uudistuksen voimaansaattamista, henkilöstön asemasta sekä omaisuusjärjestelyistä. Lisäksi tarkoitus on kuntiin jäljelle jäävien peruspalvelujen osalta säätää uusi kuntien peruspalvelujen valtiosuusjärjestelmä. Muiden kuin sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien siirrosta maakunnille sekä rahoituksesta valmistellaan erillinen hallituksen esitys. Lausuntopyynnön materiaalit löytyvät Internet-osoitteesta: <http://alueuudistus.fi/hallituksen-esitysluonnos-31-8-2016>.

Lausuntopyynnön kohteena olevalla sosiaali- ja terveyspalvelun tuottajaa koskevalla hallituksen esityksellä on tarkoitus muun muassa varmistaa palveluja käyttävän asiakkaan tai potilaan asiakas- ja potilasturvallisuus, varmistaa laadultaan hyvät palvelut sekä edistää palvelun tuottajan ja viran-

omaisen yhteistyötä. Voimassa olevan yksityisiä sosiaali- ja terveyspalveluja koskevan lainsäädännön mukaisen lupa- ja ilmoitusmenettelyn sijasta lakiin ehdotetaan otettavaksi kaikkia palvelun tuottajia koskeva rekisteröintimenettely. Palvelun tuottajan ja palveluyksiköiden erillisen rekisteröinnin tarkoitus olisi keventää nykyiseen lupa- ja ilmoitusmenettelyyn liittyvää hallintoa ja selkeyttää eri edellytysten välisiä suhteita. Lausuntopyyntöön materiaalit löytyvät Internet-osoitteesta: <http://stm.fi/lausuntopyyntot>.

Maan hallituksen 5.4.2016 tekemissään linjauksissa todettiin, että sillä on valmius arvioida sote- ja maakuntauudistuksessa pääkaupunkiseudun kaupunkien mahdollista yhteistä ehdotusta seudun erityispiirteet huomioivaksi erillISRatkaisuksi. Elokuun lopussa kaupungit esittivät yhteisesti valtioneuvostolle pääkaupunkiseudun erillISRatkaisua koskevan valmistelun käynnistämistä yhteistyössä valtion ja pääkaupunkiseudun kaupunkien kesken.

Lokakuun alussa valtioneuvosto tiedotti, että hallituksen mukaan pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteisesti ehdottamalle erillISRatkaisulle sosiaali- ja terveydenhuollossa ei ole edellytyksiä. Hallituksen arvioinnin mukaan perustuslain 19 §:ssä tarkoitetun sosiaali- ja terveyspalveluiden yhdenvertaisen saatavuuden näkökulmasta riittäviä perusteita kaupunkien ehdotuksen mukaiselle erillISRatkaisulle ei näyttäisi olevan.

Hallitus kuitenkin ilmoitti valmiutensa neuvotella pääkaupunkiseudun kaupunkien kanssa mahdollisesta pääkaupunkiseudun kasvupalveluiden (TEM) järjestämistä koskevasta erillISRatkaisusta. Kasvupalveluihin kuuluvat nykyiset työ- ja elinkeinopalvelut ja yrityspalvelut sekä myös kotouttamisen ja maahanmuuttajien palvelut. Neuvotteluissa voidaan tarkastella kasvupalveluihin liittyviä tutkimus- ja kehittämistoiminnan sekä kaupunkien elinvoiman ja kilpailukyvyn kehittämisen asioita.

Nyt käsiteltävänä oleviin lausuntopyyntöihin vastataan vakiintuneen käytännön mukaan sähköisillä kyselyillä, joissa on kohdennettuja kysymyksiä ja tilaa mahdollisille perusteluille sekä vapaamuotoiselle kommentoinnille.

Sote- ja maakuntauudistuksessa laaditaan lisäksi valinnanvapauslainsäädäntö, uudistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon monikanavaista rahoitusta sekä siirretään valtion aluehallinnon sekä kuntien ja kuntayhtymien muiden kuin sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä maakunnille. Niitä valmistellaan erillisissä valmisteluhankkeissa, mutta sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaissa on otettu huomioon valinnanvapauden edellytyksenä oleva monituottajamalli. Valinnanvapautta ja monikanavaisen rahoituksen yksinkertaistamista koskeva hallituksen esitysluonnos toimitetaan lausunnoille loppuvuodesta. Valtion aluehallinnon sekä kuntien ja kuntayhtymien muiden kuin sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien siirtoa koskeva hallituksen esitysluonnos toimitetaan lausunnoille keväällä 2017.

Ehdotukset molempia hallituksen esityksiä koskeviksi lausunnoiksi ovat **liitteinä**.

Lausuntoja on valmisteltu yhteisesti kaupungin johtoryhmässä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta oli 17.10.2016 § 57 tehnyt lausuntoehdotuksen kohtiin 1, 2, 3, 11, 16, 20 ja 33 lautakunnan pöytäkirjan liitteeseen mer-

kityt muutokset, jonka pohjalta esittelijän, kaupunginhallituksen käsittelyssä 19.10.2016, tekemät muutosehdotukset on huomioitu nyt käsiteltävänä olevassa pohjaehdotuksessa.

Yhteistyökomiteaa, vanhus- ja vammaisneuvostoa sekä nuorisovaltuustoa oli pyydetty kommentoimaan lausuntoehdotuksia viimeistään 26.10. Jätetyt kommentit ja huomiot saatetaan KH:n 2.11. kokouksen kautta valtuustolle 3.11.2016.

Vanhus- ja vammaisneuvostot ovat jättäneet **ohjeismateriaalina** olevat lausuntonsa.

Vanhusneuvosto on lausunnossaan todennut, että vastaukset ovat hyviä, mutta toivoivat yleisesti selkeämpää ja tiiviimpää esitystapaa. Vanhusneuvosto totesi, että ikäihmisiä ei oteta esityksessä mitenkään erityisryhmänä esille ja, että lausunnossa tulisi painottaa ikäihmisten lähi- ja ennaltaehkäisevien palvelujen tärkeyttä ja palveluiden turvaamista asiakkaan omalla äidinkielellä. Lisäksi vanhusneuvosto totesi lausunnossaan, että lukijalle jää epäselväksi, mitkä asiat kuuluvat maakunnalle ja mitkä asiat kunnan vastuulle.

Vammaisneuvosto on kiinnittänyt huomioita lähinnä kielellisiin korjaustarpeisiin ja vanhusneuvoston lailla vastausten pituuteen.

Nuorisovaltuusto on myös kommentoinut ja tukenut lausuntoehdotuksia sekä todennut, että perustelut kysymyksiin ovat hyvät Kauniaisten kannalta.

KH merkitsi 2.11.2016 annetut lausunnot tiedoksi. Todettakoon, että kirjoitusvirheet korjataan lopulliseen pöytäkirjaversioon ja ministeriöille annettavaan webropolpohjaiseen lausuntoon.

KH:

KV antaa sosiaali- ja terveysministeriölle sekä valtiovarainministeriölle liitteenä olevat lausunnot sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta ja siihen liittyvää maakuntahallinnon perustamista koskevista hallituksen esityksistä.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.